

# **Private frisøruddannelser stavnsbinder de ansatte**

**Frisørkæder bag korte diplomuddannelser  
med ringe fagligt niveau og dårlige jobudsigter  
- frisørmestre fraråder de private uddannelser**

Februar 2008

## Frisørkæder bag ubrugelige private frisøruddannelser

*Flere frisørkæder, bl.a. Kjær Gruppen og Hos Peter, står i dag bag nogle af de private frisøruddannelser, der typisk tilbyder 1-1½ års selvbetalt, såkaldt diplomuddannelse. De kristelige organisationer spiller en aktiv rolle i driften af uddannelserne. Men de studerende får slet ikke de nødvendige færdigheder for at kunne virke som frisør. Og de kan oftest kun få ansættelse i de kæder, der står bag uddannelserne. De uddannede diplomfrisører stavnbindes reelt til at arbejde i meget få frisørkæder. Mange fortsætter på de offentlige uddannelser.*

Rundt om i landet findes der i dag en række privat frisøruddannelser, der tilbyder 1-1½ års uddannelse til en såkaldt diplomfrisør. De studerende betaler selv for uddannelsen, og uddannelserne koster typisk 60-80.000 kr.

Søgningen til den fireårige frisøruddannelse på de tekniske skoler er i dag væsentlig større, end der er elevpladser til. Sidste år var der således 2.000 ansøgere, mens kun 800 fik mulighed for at starte på uddannelsen til frisør. Som udgangspunkt kræver det en elevaftale at kunne starte på frisøruddannelsen. Den store søgning til frisøruddannelsen har skabt et stort marked for de private frisøruddannelser.

“For mange unge er det at blive frisør et ønskejob. Og mange unge ser op til de kendte frisører i medierne. Det er godt for faget, fordi vi får rigtig mange velkvalificerede unge ind i branchen. Men det betyder samtidig, at flere unge vil gå langt få at uddanne sig til frisører, herunder selv betale for en kort uddannelse, der reelt er ubrugelig. Der har i de sidste 6-7 år været et godt marked for de private frisøruddannelser,” siger forbundsformand Poul Monggaard fra Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund.

Foreningen af Danske Private Frisørskoler omfatter:

- Frisørskolen Ålborg
- Frisørskolen Århus
- Kolding Internationale Frisør Akademi
- Frisørakademiet Odense
- Den Danske Frisørskole Roskilde
- Frisørskolen København

Både Kristelig Fagforening og Kristelig Arbejdsgiverforening spiller en aktiv rolle i driften af de private frisøruddannelser. De kristelige organisationer er sikret en meget central placering i forskellige udvalg, der organiserer og styrer de private uddannelser. De forskellige private uddannelser på frisørområdet er organiseret under Foreningen af Danske Private Frisørskoler. Jens Bagger, der er direktør for Kjær Gruppen, er formand for foreningen.

De korte diplomuddannelser giver imidlertid ikke de studerende de nødvendige kompetencer til ansættelse andre steder i branchen end hos de kæder, der leder uddannelserne. I princippet stavnbindes de studerende derfor til senere ansættelse hos netop de kæder eller til at finde andet ufaglært arbejde. En del unge har følt sig nødsaget til at opgradere deres uddannelse og er derfor startet på de tekniske skoler og hos andre frisørmestre.

Eksempelvis har mange af de ansatte i Kjærs saloner kun taget en af de korte diplomuddannelser på en af Kjærs egne frisørskoler. Frisør Gulhan Øzedemir, der tidligere var ansat på Kjærs salon i Esbjerg siger, at det netop var et problem for mange ansatte hos Kjær i forbindelse med presset for at melde sig ud af Frisørforbundet:

“De fleste af Kjær Gruppens ansatte havde ikke de bedste muligheder for at skifte job, fordi de fleste kun har den etårige uddannelse, som de har fået på Kjærs egen frisørskole i Kolding. Men de andre arbejdsgivere foretrækker folk med den fireårige uddannelse. Derfor er det ikke så let for dem at skifte job, selv om de har følt sig presset til at melde sig ud af Frisørforbundet,” siger Gulhan Øzedemir.

## Private frisøruddannelser efterlader de studerende uden kompetencer

*Både frisørmestre, frisører og mange studerende på de private frisørskoler oplever, at de korte diplomuddannelser slet ikke giver de studerende de nødvendige kompetencer til at virke som frisør. Uddannelserne giver ikke det fornødne teoretiske fundament, og de giver heller ikke den nødvendige rutine til at håndtere forskellige situationer i salonerne. Tidligere studerende og frisørmestre kritiserer de private diplomuddannelser-*

Frisørmester Rikke Vittrup har i flere sammenhænge stiftet bekendtskab med frisører med diplomuddannelsen. Men i dag har hun ikke meget tiltro til de private frisøruddannelser, efter at kommunen bad hende tage imod en pige, der tidligere havde færdiggjort en etårig, privat frisøruddannelse. Efter kun 14 dages ansættelse måtte Rikke Vittrup give op.

“Hun var hos os i 14 dage og havde reelt to klipninger, som jeg efterfølgende måtte bruge meget tid på at rette op på. I starten mente hun selv, at hendes faglige niveau var lige så højt som de andre ansatte frisører i salonen. Men efter 14 dage måtte hun selv erkende, at det langt fra var tilfældet. Hun havde mangler i alle aspekter af arbejdet,” siger Rikke Vittrup.

Rikke Vittrups dom over de private diplomuddannelser er meget kontant. Hun mener, at de færdiguddannede mangler stort set alt – klippet teori, klippeerfaring, farvet teori og erfaring generelt.

“Man kan bare ikke lære det samme på et år som på fire. Som så mange andre fag kræver frisørarbejdet erfaring og rutine, og det får man ikke uden at lave fejl. De privatuddannede er ikke færdige med at lave fejl efter kun et års uddannelse. Og derfor er det ikke rimeligt for nogen af parterne at lade dem klippe som færdigt uddannede frisører i salonerne. Hverken for frisørmestrene, kunderne eller dem selv,” mener Rikke Vittrup.

På de fireårige, offentlige frisøruddannelser går der i dag en lang række studerende fra de korte, private uddannelser. Det er svært at sige præcist hvor mange, men på et par af de offentlige skoler har man 10-15 studerende, der tidligere har taget en af de private frisøruddannelser. Og på landsplan er der mindst 40-50 studerende med en af de private frisøruddannelser bag sig, der starter på den fireårige uddannelse.

De ønsker alle sammen at opkvalificere deres kompetencer. Men typisk får de kun merit for et halvt år og mangler således 3,5 års opkvalificering, før de kommer på niveau med de fireårige uddannelser. Også Cecile Piilgaard, der til april starter på den fireårige uddannelse har oplevet, hvor lidt viden og erfaring, hun reelt havde med sig fra den private uddannelse.

“For at starte på den fireårige frisøruddannelse tog jeg en meritprøve for at få en kompetencevurdering med henblik på meritoverførsel. Under prøven erfarede jeg, at mit faglige niveau var meget lavere, end

### Studerende Cecile Piilgaard

Cecile er uddannet fra Københavns Frisørskole i maj 2007. Hun har med hjælp fra sin mor selv finansieret den et år lange frisøruddannelse. Cecile begyndte allerede i slutningen af uddannelsen at søge stillinger, men erfarede hurtigt, at hendes muligheder var begrænsede.

“Vi fik at vide, at 8 ud af 10 ville få job med det samme – og kunne man ikke få job, ville man kunne arbejde i den salon, der er tilknyttet skolen. Jeg sendte 30-50 ansøgninger, men ingen ville ansætte mig, når jeg kun havde den 1-årige frisøruddannelse. Salonene på skolen var fyldt op. Jeg fik job i en af de såkaldte 100 kroners saloner. Men det var ikke tilfredsstillende.”

Hun starter til april på den 4-årige frisøruddannelse.

jeg forventede. Der var f.eks. flere gange under prøven, hvor jeg måtte sige, at jeg ikke vidste, hvad det var,” siger Cecilie Piigaard.

Frisørmester Rikke Vittrup siger, at man som frisørmester er nødt til at tænke på sit omdømme, fordi rygtet blandt kunderne betyder alt for forretningen. “Har man en frisør med en kort diplomuddannelse i salonen, bør man fortælle kunderne det. Men samtidig er man jo nødt til at tage fuld betaling for klipningen, da de privatuddannede skal have samme løn som de øvrige frisører,” siger hun.

Amal Kharsan er en anden af de studerende, der ikke har fået noget ud af at gå på en af de private diplomuddannelser. Hun fik uddannelsen finansieret af kommunen. “Men vi lærte ingenting. Det handlede bare om penge for skolen. Det var useriøst, og der var stor udskiftning og meget fravær blandt lærerne.”

#### **Studerende Amal Kharsan**

Amal Kharsan startede på en af de private frisøruddannelser for ca. tre år siden, men fandt hurtigt ud af, at stedet ikke levede op til hendes forventninger om en frisøruddannelse.

“Jeg synes, det var pinligt at komme ud fra skolen med så lidt faglig teori og på så lavt et niveau. Hvis jeg skal være helt ærlig, så lærte jeg meget mere af den tid jeg efterfølgende havde i en salon som led i min aktivering, end jeg lærte på skolen.”

### **Frisørmestre tager skarpt afstand fra de private diplomuddannelser**

*Frisørmesterforeningen har gennem flere år fulgt etableringen af de private frisøruddannelser. Foreningen oplever, at frisørmestrene er stærkt kritiske over for uddannelserne og de begrænsede færdigheder, som de studerende opnår på uddannelserne. Det fremgår bl.a. af en undersøgelse, som Frisørmesterforeningen har gennemført blandt de fynske frisører. Kun 5 pct. ville ansætte en diplomfrisør, hvis der ikke er andre at få.*

I april 2000 startede den første private frisørskole. Siden er der kommet yderligere 7-8 skoler til. Ens for uddannelserne er, at der er tale om korte, private uddannelser, som de studerende selv skal betale. Samtidig går de alle under betegnelsen diplomfrisør. Siden etableringen af den første skole har Frisørmesterforeningen og Frisørforbundet fulgt udviklingen.

I 2003 gennemførte Frisørmesterforeningen en spørgeskemaundersøgelse blandt frisører på Fyn. Undersøgelsen viser, at hverken frisørmestre, uddannede frisører eller elever har tiltro til de private uddannelser. Således vil kun 2 ud af 92 adspurgte frisørmestre ansætte en diplomfrisør, hvis valget står mellem en frisør med en fireårig uddannelse eller en diplomfrisør. Og kun 5 vil helt sikkert ansætte en diplomfrisør, hvis der ikke er andre frisører at få.

Også blandt de adspurgte frisørsvende er der kritik af de korte uddannelser. Kun en ud af 50 mener, at det er en god idé med de korte frisøruddannelser, viser undersøgelsen. Det samme billede tegner sig blandt frisøreleverne. Over 90 pct. af alle frisørsvende og frisørelever i undersøgelsen, ønsker at man arbejder politisk på at afskaffe de private frisøruddannelser.

### **Uddannelsespolitikere stiller krav til private frisøruddannelser**

*De manglende faglige kompetencer, den aggressive markedsføring og den ubeldige situation, som mange af de studerende kommer i, får nu uddannelsespolitikere på Christiansborg til at foreslå en stramning af kravene til de private uddannelser inden for bl.a. frisørfaget. Forslaget er, at de private kurser kun må kalde sig uddannelser, hvis de reelt lever op til de samme krav som de godkendte uddannelser.*

På Christiansborg har man også fået øjnene op for problematikken ved de korte frisøruddannelser. Uddannelsesordfører Christine Antorini fra Socialdemokraterne (S) er ved at udforme et beslutningsforslag vedrørende kvalitetskrav til de private uddannelser. Forslaget skal bl.a. sikre, at private kurser kun må kalde sig uddannelser, såfremt de lever op til de allerede godkendte uddannelser på samme område.

“Det er netop i dag problemet med mange af de private uddannelser, ikke mindst de såkaldte diplomfrisører. Uddannelserne lever ikke op til, hvad de lover. Eleverne uddannes ikke på samme niveau som eleverne på de ordinære uddannelser, de udnyttes som gratis arbejdskraft under deres uddannelse og de kan ikke finde jobs efter endt uddannelse,” siger skrive Christine Antorini i beslutningsforslaget.

Christine Antorini påpeger i beslutningsforslaget andre alvorlige konsekvenser ved at uddanne frisører på kun et år. “Når der laves fejl inden for kosmetiker, frisør eller psykoterapeut-området, så laves der graverende fejl. Fagene har med hud, hår og mennesker at gøre. Problemerne med de etårige uddannelser er, at eleverne derfra ikke har den nødvendige rutine til at reagere korrekt på de fejl, de begår. De ved ikke, hvordan de skal håndtere krisesituationer. Det kræver rutine. En rutine, som man ikke får på en etårig uddannelse,” skriver Christine Antorini i forslaget.